

Esiopetuksen opetussuunnitelma

Paikallisesti päätettävät asiat

Sisällysluettelo

Johdanto.....	2
1 Opetussuunnitelman perusteet ja paikallinen opetussuunnitelma (ESIOPS Perusteet, luku 1.3).....	3
2 Esiopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet (ESIOPS Perusteet, luku 2.6)	4
3 Kasvua ja oppimista tukeva toimintakulttuuri (ESIOPS Perusteet, luku 3.4)	5
4 Esiopetuksen toteuttamisen periaatteet (ESIOPS Perusteet, luku 4.5)	7
5 Lapsen kasvun ja oppimisen tuki (ESIOPS Perusteet, luku 5.7)	8
6 Oppilashuolto (ESIOPS Perusteet, luku 6.5)	13
7 Erityiseen maailmankatsomukseen tai kasvatusopilliseen järjestelmään perustuva esiopetus (ESIOPS Perusteet, luku 7.1).....	14

Johdanto

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet koostuu valtakunnallisesta osasta sekä seudullisista ja paikallisesti päätettävistä lisäyksistä. Tässä dokumentissa käsitellään vain seudullisesti ja paikallisesti päätettäviä lisäyksiä. Sisällysluettelosta ilmenee missä kohdassa kukin seudullisesti ja paikallisesti päätettävä asia on löydettävissä Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteista.

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet on luettavissa osoitteessa

http://www.oph.fi/download/163781_esiopetuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2014.pdf

Tekstissä käytetyt tunnisteet

Seudulliset lisäykset

Pirkkalan lisäykset

1 Opetussuunnitelman perusteet ja paikallinen opetussuunnitelma (ESIOPS Perusteet, luku 1.3)

Esiopetuksen opetussuunnitelma koskee päiväkodeissa ja koulussa annettavaa esiopetusta sekä yksityisissä päiväkodeissa kunnan järjestämisluvalla toteutettavaa esiopetusta.

Opetussuunnitelma laaditaan ja hyväksytään suomen kielellä. Äidinkielenään ruotsia puhuvat esiopetuksessa olevat lapset osallistuvat esiopetukseen Tampereen ruotsinkielisessä päiväkodissa/koulussa.

Seudullinen julkaisutapa on sähköinen (myös ePerusteet), Pirkkalassa myös paperinen asiakirja.

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet ja kuntakohtainen opetussuunnitelma (sekä kunkin koulun/yksikön oma opetussuunnitelma) muodostavat kokonaisuuden. Esiopetuksen opetussuunnitelma on laadittu paikallisesti kuntatasolla sekä seudullisena yhteistyönä.

Opetushallituksen Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet (2014) esitetään jokaisessa luvussa ensin, jonka jälkeen on kirjattu tarvittaessa seudun ja kunnan täsmennykset kyseisestä kokonaisuudesta sekä koulu/yksikkökohtainen täsmennys.

Lapset osallistuivat opetussuunnitelman laatimiseen kuvaamalla toiveitaan oppimiselle, esiopetuksessa opittuja asioita sekä positiiviseksi kokemiaan toimintamenetelmiä. Saatuja tuloksia hyödynnettiin opetussuunnitelman laatimisessa sekä niitä tullaan hyödyntämään opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Esiopetus järjestetään koulujen yhteydessä ja se on osa esi- ja perusopetuksen kokonaisuutta. Esioppilaan kasvu osaksi koulu yhteisöä ja yhteistyö alkuopetuksen kanssa on tärkeää.

Esiopetuksen opetussuunnitelma on nähtävillä kunnan internet-sivuilla ja ePerusteet-palvelussa. Lukuvuosittain laadittavat toimintasuunnitelmat ja -kertomukset ovat luettavissa hallinto-ohjelmassa, jota huoltajat käyttävät päivittäisessä yhteistyössä koulun kanssa. Koulut tiedottavat ko. suunnitelmista vähintään lukukausittain.

Esi- ja perusopetussuunnitelman toteutumista seurataan ja arvioidaan koulutasolla lukuvuosittain syksyllä tehtävän koulun toimintasuunnitelman ja keväällä tehtävän koulun toimintakertomuksen avulla.

Opetuksen järjestäjän tasolla opetussuunnitelman toteutumista seurataan ja arvioidaan säännöllisesti toteutettavan laadun arvioinnin avulla. Arviointikokonaisuuteen liittyvät:

- koulukohtainen itsearviointi
- määrätuille oppilaille laadittu kysely (esimerkiksi tiettyjen luokka-asteiden oppilaille)
- määrätuille huoltajille laadittu kysely (esimerkiksi tiettyjen luokka-asteiden oppilaiden huoltajille)

Arvioinnin ja seurannan tulosten perusteella muodostetaan ja toimeenpannaan opetuksen järjestäjän ja koulujen tasolla kehittämistoimenpiteitä, jotka tulevat kirjatuksi vuosisuunnitteluprosessin yhteydessä (toimintasuunnitelmat ja -kertomukset).

2 Esiopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet (ESIOPS Perusteet, luku 2.6)

Kulttuurikasvatusta toteutetaan paikallisten kulttuurikasvatuksen toimijoiden kanssa jokaisena lukuvuotena toiminnallisesti. Esioppilas saa laaja-alaisia taitoja kulttuuripääomansa kartuttamiseen.

Vahvistetaan sekä omaehtoista että ohjattua liikuntaa jokaiseen esiopetuspäivään. Esiopetuksen toteuttamisessa arvioidaan liikunnan määrää ja roolia myös laaja-alaisen oppimisen välineenä.

Pirkkalan kunnan opetussuunnitelmaprosessin yhteydessä toteutettiin osallistamistyö, johon osallistui opetushenkilöstöä, oppilaita ja oppilaiden huoltajia erilaisten kyselyiden ja osallistamismenetelmien kautta. Tästä prosessista on muodostettu seuraavat arvot:

- Koulu - yhteinen työpaikkamme
- Osallistu ja vaikuta
- Pidä huolta ympäristöstä
- Kulttuuri näkyy ja kuuluu

Näiden arvojen lisäksi esiopetuksessa noudatetaan Pirkkalan kuntastrategiaa tukevia arvoja, joita ovat 2014 - 2018 strategian mukaan välittäminen, vastuullisuus, yhteisöllisyys ja luovuus.

Arvoperustan ja oppimiskäsityksen toteutumista seurataan ja arvioidaan lukuvuosittain syksyllä tehtävän koulun toimintasuunnitelman ja keväällä tehtävän koulun toimintakertomuksen avulla.

Laaja-alainen osaaminen paikallisessa opetussuunnitelmassa

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sisältyvät perusopetuksen tavoin monialaisiin oppimiskokonaisuuksiin. Jokaisen laaja-alaisen osaamisen tavoitteen tulee sisältyä johonkin monialaiseen oppimiskokonaisuuteen vuosiluokka-kokonaisuuksien aikana (0-2, 3-6 ja 7-9). Laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutumista seurataan monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnittelun, toteuttamisen ja arvioinnin yhteydessä.

3 Kasvua ja oppimista tukeva toimintakulttuuri (ESIOPS Perusteet, luku 3.4)

Yhtenäisen esi- ja perusopetuksen toimintakulttuuri

Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaa osallistamisprosessin tuloksena laadittu vaakunamalli, jossa on kuvattu toimintatavat, joiden avulla opetuksen arvoperusta toteutuu. Toimintatavat on kirjattu sellaiseen muotoon, että ne kehittävät ja ohjaavat sekä opetushenkilöstön että lasten toimintaa käytännössä. Jokainen koulu tavoittelee tai toteuttaa kestävän kehityksen ohjelmaa.

Lapsen osallisuus

- Lapset osallistuvat ryhmä- tai luokkakohtaisten pelisääntöjen luomiseen sekä arjen toimintojen suunnitteluun.
- Lapset osallistuvat oman oppimisensa ja toimintansa arviointi- ja kehittämistyöhön.
- Lapsen toimintaa tukee kummioppilas, joka valitaan ylempien luokkien oppilaista.
- Esioppilaat ovat mukana oppilaita osallistavassa toiminnassa kuten ympäristöraati- tai oppilaskuntatoiminnassa.

Esi- ja alkuopetuksen tilat pyritään järjestämään lähekkäin vuorovaikutuksen mahdollistamiseksi. Oppimisympäristöjen toimivuuden arviointia suoritetaan yhdessä perusopetuksessa järjestettävän arvioinnin kanssa. Esioppilaat osallistuvat perusopetuksen kulttuuritarjontaan.

Täydentävät suunnitelmat

- Kulttuurikasvatussuunnitelma 2016
- Kansainvälisyysuunnitelma 2016
- TVT:n opetuskäytön suunnitelma 2016

Yhteinen vastuu koulupäivästä ja yhteistyö

Kaikki koulussa työskentelevät aikuiset toimivat yhdessä ja yhteisesti määriteltyjen toimintatapojen mukaisesti. Jokainen koulu yhteisön jäsen on vastuussa avoimen ja kannustavan ilmapiirin luomisesta. Koulussa työskentelevät aikuiset ja lapset tiedostavat oman roolinsa osana yhteisöä. Koulun arki ja päivittäiset käytännöt ovat strukturoituja.

Koulun esi- ja alkuopetuksen oppilaat ja opetushenkilöstö tekevät tiivistä yhteistyötä. Vähintään kerran kuukaudessa oppilaille tarjotaan mahdollisuus esimerkiksi joustavien opetusjärjestelyjen kautta vertaisoppimiseen ja 0-2 -luokkien väliseen työskentelyyn.

Esioppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään Pirkkalassa kouluilla. Syksyisin järjestetään koulukohtainen keskustelu esiopettajien sekä ap/ip-toiminnan henkilökunnan kanssa lapsen kokonaispäivän rakenteesta. Koulunkäynninohjaajalla on tärkeä rooli lapsen esiopetuksen arjessa.

Kodin ja koulun yhteistyö

Kodin ja koulun yhteistyötä toteutetaan yksilötasolla tapaamisin, puheluin ja sähköisiä viestintäkanavia käyttäen. Esioppilaalle laaditaan syyslukukaudella yhdessä huoltajien kanssa esiopetuksen oppimissuunnitelma. Kevätlukukaudella annetaan palaute tavoitteiden onnistumisesta ja tarjotaan huoltajille keskustelumahdollisuutta. Tarvittaessa lapsi voi olla mukana keskusteluissa. Oppimissuunnitelma toimii tiedonsiirtona alkuopetukseen.

Kodin ja koulun yhteistyötä toteutetaan yhteisötasolla seuraavin keinoin:

- sähköisiä viestintäkanavia käytetään tiedottamiseen
- lukuvuosittain järjestetään koulu- tai luokkakohtainen vanhempainilta
- mahdollisuuksien mukaan järjestetään muita koulun yhteisöllisyyttä tukevia tapahtumia, esim. Kodin ja koulun päivä
- vanhempainyhdistyksiä rohkaistaan osallistumaan kasvatustyön tavoitteiden suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen
- huoltajat osallistuvat koulutyön arviointi- ja kehittämistyöhön säännöllisesti tiettyjen 0-9 - vuosiluokkien oppilaiden huoltajille toteutettavien kyselyiden avulla

Kodin ja koulun yhteistyöhön liittyvät toimintatavat päätetään lukuvuosittain koulujen toimintasuunnitelmien yhteydessä.

Yhteistyö siirtymävaiheissa

Yhteistyöstä esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen kesken on laadittu erillinen prosessikuvaus. Samoin on laadittu prosessikuvaus yhteistyöstä esiopetuksen aikana ja siirtymävaiheesta esiopetuksesta perusopetukseen.

Liitteet:

- Esioppilaiden ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma 2016
- Tiedonsiirto varhaiskasvatuksesta esiopetukseen (prosessikaavio)
- Yhteistyö esiopetuksen aikana ja siirryttäessä perusopetukseen
- Oppilaan tiedonsiirron yleiset periaatteet

4 Esiopetuksen toteuttamisen periaatteet (ESIOPS Perusteet, luku 4.5)

Lukuvuoden päättyessä lapselle annetaan todistus osallistumisesta esiopetukseen. Todistus laaditaan Tampereen seudulliselle todistusohjalle, joka on Opetushallituksen 22.12.2014 hyväksymien esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukainen. Todistukseen merkitään opetuksen järjestäjän, esiopetusta antavan yksikön ja lapsen nimi, lapsen henkilötunnus sekä todistuksen antamispäivä.

Eri kieli- ja kulttuuritaustaisten lasten esiopetus toteutetaan muun esiopetuksen yhteydessä. Opetuksessa painottuu suomi toisena kielenä -opetus ja kulttuuri-identiteetin kehittymisen tukeminen. Lapselle laaditaan suunnitelma kielen ja kulttuuri-identiteetin tukemiseen osana lapsen oppimissuunnitelmaa. Suomi toisena kielenä -opetus ja kielitietoisuus näkyy opetuksessa ja esiopetuksen arjessa.

Esiopetus on toiminnallista oppimista, joka toteutetaan vuorovaikutuksessa toisten lasten ja aikuisten kanssa. Työtapojen valintaa ohjaavat lapsiryhmän rakenne, koko ja koulun tilat. Opetus järjestetään lapsen tarpeita ja oppimisvaihetta tukevaksi opettajien ja ohjaajien monipuolista osaamista hyödyntäen. Esiopetuksen tavoitteet ja lasten mielenkiinnonkohteet sekä lasten taitotaso ohjaavat esiopetuksen toteuttamista.

Lapsen kehittymisen ja oppimisen arvioinnin käytännöt

Syyslukukaudella tehdään matemaattinen kartoitus (esim. Lukimat tai Mavalka2) ja kielellisen tietoisuuden kartoitus (esim. Pikkumetsän alkukartoitus tai Kummi3 sisältäen kirjaimet, alkuäänteet, tavut, riimit). Lukuvouden aikana tehdään myös jokin hahmottamistehtävä ja KPT-tehtävä (kontrolloitu piirrostarkkailu). Esiopettajan vastuulla ovat lapsikohtainen arvio, lasten taitojen seuranta ja kirjaaminen lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelmaan.

Eriyisopettaja tekee yksilö- ja ryhmäkartoitukset yhdessä esiopettajan kanssa. Tarkemmat yksilötestit tehdään niitä tarvitseville.

Lapsen ja opetushenkilöstön itsearviointi

Lapsia ohjataan arvioimaan arjen toimintoja. Palaute lapselle on kannustavaa ja vahvuuksia korostavaa. Vähitellen kehitetään itsearvioinnin edellytyksiä aikuisen ohjauksessa.

Henkilöstön itsearviointia ohjaavat esimiehen kanssa käydyt kehityskeskustelut ja vanhemmilta saatu palaute. Myös lapsilta saatu välitön palaute huomioidaan toiminnan suunnittelussa.

Liitteet

- Yhteistyö esiopetuksen aikana ja siirryttäessä perusopetukseen (prosessikaavio)

Lasten mielenkiinnonkohteet otetaan huomioon oppimiskokonaisuuksien teemojen, työtapojen ja menetelmien suunnittelussa lapsia havainnoimalla ja heitä haastatteleamalla. Lisäksi tehdään yhteistyötä alkuopetuksen kanssa joustavin opetusjärjestelyin.

5 Lapsen kasvun ja oppimisen tuki (ESIOPS Perusteet, luku 5.7)

Jokaiselle lapselle laaditaan oppimissuunnitelma lapselle laaditun varhaiskasvatussuunnitelman pohjalta ja erityistä tukea tarvitsevalle lapselle laaditaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). Mikäli lapsi ei ole osallistunut varhaiskasvatukseen, hänelle laaditaan esiopetuksessa oppimissuunnitelma.

Kasvun ja oppimisen tuen käytännön järjestämiseen liittyvät keskeiset paikalliset linjaukset

Lapsen tarvitessa tukea, Pirkkalan esiopetuksessa toimitaan Tuen suunnittelun prosessikaavion mukaisesti. Seuraavista lähteistä löytyy tietoa tuen järjestämisen käytännöistä Pirkkalassa:

1. Kolmiportaisen tuen malli
2. Kolmiportaisen opetuksen järjestäminen
3. Käytännön toimia avuksi tukitoimien suunnitteluun

Yllä olevien lähteiden sisällöt toimivat myös ennaltaehkäisevän työn ja varhaisen puuttumisen toimintamalleina.

Esiopetuksessa ennaltaehkäisevää työtä tehdään lisäksi huoltajien ja muiden koulun toimijoiden kanssa (mm. koulunkäynnin ohjaaja, erityisopettaja, kuraattori, koulupsykologi). Tärkeätä on myös yhteistyö varhaiskasvatuksen henkilöstön kanssa, esiopetuksen oppimissuunnitelman laatiminen sekä kartoitusten tekeminen oppimisen tueksi.

Toiminta ja yhteistyö nivelvaiheissa sekä tiedonsiirtoon liittyvät käytänteet

1. Prosessikuvaus varhaiskasvatuksesta esiopetukseen
2. Yhteistyö esiopetuksen aikana ja siirryttäessä perusopetukseen

Kasvun ja oppimisen tuen tarpeiden suunnitelmallinen seulonta ja tarpeelliset kartoitukset tuen järjestämiseksi

1. Arvioinnin vuosikello

Esiopettajan vastuu oppimisen tuen tarpeen arvioinnissa

1. Pedagoginen huoli herää. Esiopettaja käyttää tukena Tuen suunnittelun prosessikaaviota.

2. Esiopettaja keskustelee toisen opettajan/ erityisopettajan sekä lapsen ja huoltajan kanssa.
3. Jos huoli ei poistu, tehdään pedagoginen arvio.
4. Pedagoginen arvio käsitellään moniammatillisesti, esim. pedagogisessa ryhmässä.
5. Jos huoli ei poistu, niin tehdään yhteisesti suunnitelma jatkotoimista (esim. tehostetun tuen oppimissuunnitelma).
6. Seuranta sovitusti.

Yhteistyö, vastuut ja työnjako opetustoimessa sekä muiden hallintokuntien kanssa

1. Tuen suunnittelun prosessi -kaavio
2. Pedagogisten asiakirjojen vastuutaulukko
3. Arvioinnin vuosikello

Kunnassa toimii oppimisen tuen ohjausryhmä ja koulujen pedagogiset ryhmät, jotka kokoontuvat säännöllisesti. Kokoontumisaikataulu määritellään koulujen toimintasuunnitelmissa.

Yhteistyö oppilashuollon palveluista vastaavien ja muiden tarvittavien asiantuntijoiden kanssa tuen tarpeen arvioinnissa, tuen suunnittelussa, järjestämisessä ja käytännön toteuttamisessa

Kunnassa toimii oppilashuollon ohjausryhmä ja kouluissa säännöllisesti kokoontuvat oppilashuoltoryhmät. Lisäksi kunnassa on määritelty Oppilashuollon malli (ks. Oppilashuollon asiantuntijaryhmän määrittäminen ja Oppilashuoltokertomus)

Huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön keskeiset periaatteet kasvun ja oppimisen tuen kysymyksissä

Keskeisiä yhteistyön toimintatapoja ovat lapsikohtaiset keskustelut, lapsen henkilökohtaisen esiopetussuunnitelman laatiminen, eri viestintävälineiden käyttö, koulun tiedotustilaisuudet ja vanhempainillat, teematapahtumat yhteistyökumppaneiden kanssa. (Ks. Tuen suunnittelun prosessi)

Kasvun ja oppimisen tukeen liittyvät toimivaltuudet eri hallintopäätöksissä

Opetuspäällikkö tekee pidennetyn oppivelvollisuuden päätökset sekä päätöksen koulunkäynnin poikkeuksellisesta aloittamisesta. Rehtori tekee hallinnollisen päätöksen erityiseen tukeen siirtymisestä (Pirkkalan kunnan lautakuntien johtosääntö).

Perusopetuslaissa säädetyt tukimuodot

Esiopetuksessa tuki pyritään aina järjestämään lapsen omassa esiluokassa, tuen tarpeen mukaan pienryhmissä, koulunkäynninohjaajan ja/tai erityisopettajan tukemana. Kokonaisvastuu lapsen oppimisesta ja yhteistyöstä huoltajien kanssa on esiopettajalla, joka tiedottaa huoltajia tukimuotoihin liittyvistä asioista.

Opetuspäällikkö vastaa tulkitsemis- ja avustajapalveluihin sekä muihin opetuspalveluihin ja erityisiin apuvälineisiin liittyvistä käytännöistä.

Yleinen tuki

Yleinen tuki on kaikkien saatavilla. Sitä annetaan esiopetuksen yhteydessä. Yleisenä tavoitteena on tukea ja ohjata lasta hyvien oppimistaitojen saavuttamiseksi ja koululaiseksi kasvamiseksi. Esiopetuksen henkilöstö tekee yhteistyössä huoltajien kanssa niin, että he voivat osaltaan tukea lastensa tavoitteellista kasvua ja oppimista. Yleisen tuen suunnittelussa hyödynnetään oppilaskohtaista esiopetussuunnitelmaa, joka laaditaan yhteistyössä huoltajan kanssa.

Kaikki koulun toimijat (esim. koulunkäynninohjaaja, erityisopettaja, koulupsykologi, koulukuraattori) ovat vastuussa turvallisen oppimisympäristön toteutumisesta lapsen kokonaisvaltaisen kehityksen tukemiseksi. Jos lapsen kehityksessä ilmenee tuen tarvetta, toimintaperiaatteena on antaa lapselle tuki oikea-aikaisena ja oikean vahvuisena. Mahdollisten kasvun ja oppimisen ongelmien tunnistamiseksi lasta ja esiopetusryhmää havainnoidaan ja lapsen kehitystä arvioidaan ja seurataan (ks. Arvioinnin vuosikello).

Yleisen tuen käytännön toteutuksesta sovitaan yhteistyössä tukea antavien henkilöiden kesken. Esiopettaja ohjaa yhteistyötä. Annetun tuen vaikutuksia seurataan päivittäisessä opetus- ja kasvastustyössä.

Yleistä tukea annetaan kunnan kolmiportaisen tuen mallissa kuvatuin tukitoimin (ks. Kolmiportaisen tuen malli ja Käytännön toimia avuksi tukitoimien suunnitteluun). Kukin koulu kehittää omia tukitoimiaan vastamaan lapsen varhaisen tuen tarpeita. Yleisen tuen järjestäminen kuvataan koulussa lukuvuosittaisessa koulukohtaisessa toimintasuunnitelmassa.

Tehostettu tuki

Mikäli yleinen tuki ei ole riittävää, lapsen kasvun ja oppimisen tilanteesta laaditaan kirjallinen pedagoginen arvio. Pedagogisen arvion laadinnasta on vastuussa lapsen esiopettaja (ks. Pedagoginen arvio, ohjekortti 5). Tehostetun tuen tarve arvioidaan moniammatillisesti pääsääntöisesti pedagogisessa ryhmässä, johon osallistuu opettajien lisäksi oppilashuollon ammattihenkilö (ks. Tuen suunnittelun prosessi-kaavio, Tehostettu tuki, ohjekortti 4). Käsittelyä koskevat tiedot kirjataan sähköisesti oppilastieto-ohjelmaan laadittuun pedagogiseen arvioon.

Mikäli lapsi siirretään tehostettuun tukeen, hänelle laaditaan oppimissuunnitelma sähköisesti oppilastieto-ohjelmaan. Esiopettaja laatii oppimissuunnitelman pedagogisen arvion sekä pedagogisen ryhmän käsittelyn pohjalta tarvittaessa yhteistyössä muiden opettajien ja oppilashuollon ammattihenkilöiden, sekä lapsen ja

huoltajan kanssa. Oppimissuunnitelma tarkistetaan yhteisesti sovittuna ajankohtana (ks. Pedagogisten asiakirjojen vastuutaulukko).

Tehostettua tukea annetaan kunnan kolmiportaisen tuen mallissa kuvatuin tukitoimin (ks. Kolmiportaisen tuen malli ja Käytännön toimia avuksi tukitoimien suunnitteluun). Tukitoimet suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä tukea antavien henkilöiden kesken. Esiopettaja ohjaa yhteistyötä. Tehostetun tuen käytännön järjestäminen kuvataan koulussa lukuvuosittaisessa koulukohtaisessa toimintasuunnitelmassa.

Erityinen tuki

Erityisen tuen lapsi voi opiskella esiluokassa tarvittavin tukitoimin tai pienryhmässä. Lapsen opetusryhmä määräytyy hänen tuen tarpeidensa mukaan ja integraatiota toteutetaan HOJKS:n mukaisesti (ks. Kolmiportaisen tuen malli).

Pedagogisen selvityksen laatimisesta vastaa esiopettaja. Pedagoginen selvitys tehdään moniammatillisesti ja laaditaan sähköisesti oppilastieto-ohjelmaan (ks. Pedagogisten asiakirjojen vastuutaulukko).

Ennen erityisen tuen päätöstä tulee kuulla lasta sekä huoltajaa (ks. Huoltajan kuuleminen, erityinen tuki). Kuulemismenettelystä vastaa esiopettaja. Mahdolliset asiantuntijalausunnat arkistoidaan erityisen tuen päätöksen liitteenä.

Erityisen tuen päätökset tarkistetaan tuen tarpeen muuttuessa esiopetusvuoden aikana. Tällöin esiopettaja tekee pedagogisen selvityksen, joka käsitellään moniammatillisesti pääsääntöisesti pedagogisessa ryhmässä. Selvityksen avulla rehtori tekee hallintopäätöksen huoltajien kuulemismenettelyn jälkeen siitä, jatkuuko erityinen tuki vai siirrytäänkö tehostettuun tukeen.

Lapsen siirtyessä erityisestä tuesta tehostettuun tukeen, hänelle laaditaan oppimissuunnitelma moniammatillisessa yhteistyössä oppilashuollon ammattihenkilöiden ja huoltajien kanssa.

Ohjeistus asiakirjojen laadintaan sekä tuen järjestämiseen, seurantaan ja arviointiin: ks. Ohjeistus erityisen tuen päätökseen ja HOJKS:n laadintaan

Pidennetyn oppivelvollisuuden järjestämisen toimintaohjeet: ks. Pidennetty oppivelvollisuus

Erityisen tuen käytännön järjestäminen on kuvattu toimintamallissa (ks. Kolmiportaisen opetuksen järjestäminen). Erityisen tuen käytännön järjestäminen koulussa kuvataan lukuvuosittaisessa koulukohtaisessa toimintasuunnitelmassa.

6 Oppilashuolto (ESIOPS Perusteet, luku 6.5)

Kuvaus oppilashuollosta

Oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa. Oppilashuollon sekä kodin ja koulun yhteistyö on ammatillista toimintaa.

Oppilashuolto tukee ja kehittää kaikkien lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia varhaiskasvatuksesta esiopetuksen kautta perusopetukseen ja edelleen toisen asteen koulutukseen. Pirkkalassa oppilashuolto ja oppilashuoltosuunnitelma on tehty kaikkia kunnan kouluja ja oppilaitoksia koskevaksi kokonaisuudeksi lasten ja nuorten eri ikäkaudet huomioiden. Tämä tapahtuu hyvän ja voimakkaasti verkottuneen yhteistyön avulla lasten/nuorten ja huoltajien, sekä opetus- ja muiden hallinnonalojen henkilöstön kesken suunnitelmallisesti ja joustavasti. Oppilashuoltosuunnitelma tarkistetaan vuoden kuluessa siitä, kun oppilas- ja opiskelijahuoltolain 12 §:ssä tarkoitettu lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on tarkistettu.

Oppilashuoltoa koskevat paikallisesti päätettävät asiat on käsitelty oppilashuoltosuunnitelman laadinnan ja hyväksynnän yhteydessä. Koulukohtaisesti päätettävät asiat hyväksytään lukuvuosittain osana koulujen toimintasuunnitelmia. Oppilashuollon arviointia toteutetaan sekä oppilashuollon ohjausryhmän että koulujen toimintakertomusten kautta.

Yhteistyö kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisten kanssa

Oppilashuoltosuunnitelma laadittiin moniammatillisen työryhmän työnä, hyväksyttiin sivistyslautakunnassa joulukuussa 2014. Oppilashuoltosuunnitelma on koko kunnan yhteinen. Suunnitelmaa laatinut työryhmä jatkaa toimintaansa oppilashuollon ohjausryhmänä ja kokoonpanossa huolehditaan siitä, että sekä opetuksen että sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisten edustus on riittävää. Pirkkalan kunnan koulukuraattori- ja psykologipalvelut tuotetaan perusturvaosastolle perustetulla Lasten ja nuorten tukipalvelut -tulosalueella.

Liitteet:

- Oppilashuollon malli
- Oppilashuollon asiantuntijaryhmän määrittäminen
- Oppilashuoltokertomus
- Oppilashuoltosuunnitelma

7 Erityiseen maailmankatsomukseen tai kasvatustieteelliseen järjestelmään perustuva esiopetus (ESIOPS Perusteet, luku 7.1)

Ei paikallisesti päätettäviä asioita.